

«Μέτρα για την ανακούφιση των ΑμεΑ, την απλοποίηση της λειτουργίας των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), την καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής και συναφή ασφαλιστικά ζητήματα»

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΜΕΤΡΑ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΜΕΑ ΚΑΙ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ (ΚΕ.Π.Α.)

Άρθρο 1

Ένταξη στα προνοιακά προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης Ατόμων με Αναπηρία

Το άρθρο 46 του ν.4025/2011 (Α'228) αντικαθίσταται ως εξής:

1.Όσοι ενδιαφέρονται να ενταχθούν στα προνοιακά προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης Ατόμων με Αναπηρία, καθώς και οι δικαιούχοι των οποίων η ισχύς των γνωματεύσεων ή πιστοποιητικών αναπηρίας έχει λήξει, εξετάζονται υποχρεωτικά από 01/09/2011 για την πιστοποίηση του βαθμού αναπηρίας τους από τις Υγειονομικές Επιτροπές ΚΕ.Π.Α. ή Α.ΣΥ.Ε. ή Α.Ν.Υ.Ε. ή Α.Α.Υ.Ε. για τη χορήγηση ή την παράταση οικονομικής ενίσχυσης ή άλλης προνοιακής παροχής. Η εξέταση αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση ή την παράταση οικονομικής ενίσχυσης ή άλλης προνοιακής παροχής.

Για την ένταξη στα προνοιακά προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης Ατόμων με Αναπηρία γίνονται δεκτές και οι γνωματεύσεις της Α.ΣΥ.Ε. ή της Α.Ν.Υ.Ε. ή της Α.Α.Υ.Ε. ή της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής της Ελληνικής Αστυνομίας ή της Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Πυροσβεστικού Σώματος σε ισχύ που έχουν εκδοθεί από τους αιτούντες για άλλη αιτία, εφόσον πληρούνται με βάση αυτές οι ιατρικές προϋποθέσεις του κατά περίπτωση αιτούμενου προνοιακού προγράμματος οικονομικής ενίσχυσης.

2. Από 1/10/2015 η διαδικασία ένταξης στα προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης Ατόμων με Αναπηρία, όπως αυτή προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις, πραγματοποιείται από τη δημοσίευση του παρόντος στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως μέσω των Δήμων και των ΚΕ.Π.Α., ως εξής:

α) Υποβάλλεται αίτηση του ενδιαφερομένου με τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά στο Δήμο μόνιμης διαμονής του, άλλως σε περίπτωση που δεν υπάρχει μόνιμη διαμονή, αρμόδιος καθίσταται ο Δήμος που εδρεύει στην έδρα της οικείας περιφέρειας.

β) Μέσα σε τριάντα ημέρες από την υποβολή της αίτησης ο Δήμος ενημερώνει τον αιτούντα εάν πληροί ή όχι τις προϋποθέσεις με βάση τα απαιτούμενα διοικητικά έγγραφα, όπως αυτά προβλέπονται από τη

νομοθεσία που διέπει την αντίστοιχη παροχή ένταξής τους σε ένα ή περισσότερα από αυτά.

γ) Σε περίπτωση που ο αιτών είτε δεν ανταποκριθεί στην υποχρέωση συμπλήρωσης των ελλειπόντων στοιχείων κατά το α' εδάφιο της παρ.2 του παρόντος είτε δεν πληροί τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις ένταξής του σε πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης εκδίδεται διοικητική πράξη απόρριψης του σχετικού αιτήματος από το τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου μόνιμης κατοικίας ή του Δήμου που εδρεύει στην έδρα της οικείας περιφέρειας αντίστοιχα.

δ) Εφόσον κριθεί ότι ο αιτών πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις παραπέμπεται στην αρμόδια Υγειονομική Επιτροπή με τυποποιημένο Ειδικό Σημείωμα (παραπεμπτικό), στο οποίο αναγράφονται αναλυτικά οι απαιτούμενες ανά παροχή ιατρικές προϋποθέσεις.

ε) Η διαδικασία υποβολής αιτήματος για την ένταξη στα προνοιακά προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης Ατόμων με Αναπηρία ολοκληρώνεται με την υποβολή σχετικής αίτησης στα ΚΕ.Π.Α. βάσει του ανωτέρου ειδικού σημειώματος παραπομπής του β' εδαφίου της παρ.2 του παρόντος και την εξέταση του αιτούντος από την οικεία Υγειονομική Επιτροπή. Η προνοιακή παροχή ή η οικονομική ενίσχυση χορηγείται από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης στο Δήμο.

στ) Η διαδικασία ένταξης σε ένα ή περισσότερα προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης Ατόμων με Αναπηρία ολοκληρώνεται με την προσκόμιση από τον αιτούντα στην αρμόδια υπηρεσία χορήγησης αυτών της «Γνωστοποίησης Αποτελέσματος Πιστοποίησης Ποσοστού Αναπηρίας» από τα ΚΕ.Π.Α.

ι) Κατά την προσκόμιση της «Γνωστοποίησης Αποτελέσματος Πιστοποίησης Ποσοστού Αναπηρίας» από τον ενδιαφερόμενο οι αρμόδιες υπηρεσίες θα διενεργούν υποχρεωτικά έλεγχο, με ανάκτηση αυτής μέσω της σχετικής ηλεκτρονικής υπηρεσίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

3. Από 1/10/2015 η διαδικασία παράτασης των προνοιακών παροχών καθορίζεται ως εξής:

α) Η καταβολή της οικονομικής ενίσχυσης στα Άτομα με Αναπηρία διακόπτεται αυτοδικαίως από την επομένη της ημερομηνίας λήξης της ισχύουσας γνωμάτευσης.

β) Η αρμόδια υπηρεσία χορήγησης των προνοιακών παροχών υποχρεούται τρεις μήνες πριν από τη λήξη ισχύος της προηγούμενης γνωμάτευσης να ειδοποιεί εγγράφως τους δικαιούχους για επανυποβολή του αιτήματος χορήγησης των προνοιακών παροχών, κατά την ίδια ως άνω διαδικασία.

γ) Η έναρξη καταβολής της προνοιακής ενίσχυσης στην περίπτωση της παράτασης χορήγησης των προνοιακών παροχών εκκινεί από την επομένη της λήξης της προηγούμενης παροχής του επιδόματος μόνο στην περίπτωση που ο δικαιούχος υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία τα απαιτούμενα δικαιολογητικά εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την ημερομηνία λήξης της προηγούμενης γνωμάτευσης, άλλως η καταβολή

της παροχής άρχεται από της αιτήσεως του στην αρμόδια υπηρεσία του Δήμου.

4. Οι αρμόδιες υπηρεσίες χορήγησης των προνοιακών παροχών δύνανται αυτεπάγγελτα ή κατ' εντολή της Γενικής Γραμματείας Πρόνοιας να διενεργούν τακτικούς ή έκτακτους επανελέγχους διοικητικής ή και ιατρικής φύσεως των καταβαλλόμενων οικονομικών ενισχύσεων.

Αν από τους ελέγχους διαπιστωθεί ότι καταβλήθηκαν ή καταβάλλονται αχρεωστήτως ποσά οικονομικών ενισχύσεων σε μη δικαιούχους, οι αρμόδιες υπηρεσίες προβαίνουν σε αναζήτηση αυτών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ή στον συμψηφισμό τους με τυχόν καταβαλλόμενα ποσά στο ίδιο πρόσωπο για άλλη προνοιακή παροχή.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζονται επιμέρους θέματα εφαρμογής του παρόντος, τυποποιούνται τα σχετικά έγγραφα, εναρμονίζεται η ορολογία των απαιτούμενων ιατρικών προϋποθέσεων για καθεμιά από τις προνοιακές παροχές με την ορολογία του εκάστοτε ισχύοντος Ενιαίου Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας, όπως και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τα ιατρικής φύσης ζητήματα χορήγησης των προνοιακών παροχών.

Άρθρο 2

Ρύθμιση θεμάτων ΚΕ.Π.Α.

Η παρ.1 του άρθρου 6 του ν.3863/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Από 1.9.2011 δημιουργείται Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), υπαγόμενο στη Διεύθυνση Αναπηρίας και Ιατρικής της Εργασίας της Διοίκησης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, για την εξασφάλιση της ενιαίας υγειονομικής κρίσης όσον αφορά στον καθορισμό του βαθμού αναπηρίας των ασφαλισμένων όλων των ασφαλιστικών φορέων, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου, καθώς και των ανασφάλιστων, για τους οποίους απαιτείται πιστοποίηση της αναπηρίας. Οι Γνωστοποιήσεις Αποτελέσματος Πιστοποίησης Ποσοστού Αναπηρίας που εκδίδονται για κάθε νόμιμη χρήση από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) γίνονται υποχρεωτικά δεκτές και είναι δεσμευτικές για τους ανωτέρω φορείς και υπηρεσίες του Δημοσίου. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και των συναρμοδίων Υπουργών, που εκδίδεται μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εναρμονίζονται οι κανονιστικές διατάξεις για τη χορήγηση των πάσης φύσεως παροχών, επιδομάτων, οικονομικών ενισχύσεων, διευκολύνσεων ή απαλλαγών στα άτομα με αναπηρία, αρμοδιότητάς τους, με το θεσμικό πλαίσιο ΚΕ.Π.Α., προς εκπλήρωση του σκοπού της ενιαίας υγειονομικής κρίσης κατά τα ανωτέρω. Η εναρμόνιση μπορεί να περιλαμβάνει την τροποποίηση ή την κατάργηση των διατάξεων που ισχύουν για τα θέματα αυτά καθώς και τη ρύθμιση

θεμάτων που αφορούν τα αρμόδια όργανα, τις προθεσμίες, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

Άρθρο 3

Κατάργηση παραβόλου για την εξέταση σε ΚΕΠΑ για ανασφάλιστους και αιτούντες προνοιακών επιδομάτων αναπηρίας

Η παράγραφος 5β του Άρθρου 6 ν.3863/2010, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«5B. α) Για κάθε περίπτωση εξέτασης από την Πρωτοβάθμια ή Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή ΚΕ.Π.Α. αποδίδεται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ το ποσό των 46,14 ευρώ, όπως αυτό καθορίζεται στη Φ40021/26407/2051/2006 (Β'1829) απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (Β' 1829) από τους ακόλουθους φορείς:

αα) τους παραπέμποντες Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, για τους ασφαλισμένους τους

ββ) το Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου για τους ανασφάλιστους, τους απόρους και για όσους ζητούν την χορήγηση προνοιακού επιδόματος αναπηρίας, καθώς και για τυχόν επανεξετάσεις ήδη χορηγηθέντων προνοιακών επιδομάτων αναπηρίας.

β) Οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης καταβάλλουν το ποσό για το σύνολο των ανά μήνα εξεταζόμενων περιστατικών, μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα, σε ειδικό λογαριασμό του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ βάσει συγκεντρωτικών καταστάσεων που αποστέλλονται από τις κατά τόπους Γραμματείες ΚΕ.Π.Α.

γ) Οι υπηρεσίες χορήγησης προνοιακών παροχών αποδίδουν, στο τέλος κάθε εξαμήνου, απολογιστικά στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ το σύνολο των οφειλόμενων ποσών για τα παραπεμπόμενα από αυτές περιστατικά που εξετάζονται από τις Υγειονομικές Επιτροπές ΚΕ.Π.Α., βάσει σχετικών καταστάσεων που τους γνωστοποιούνται από τα αρμόδια ΚΕ.Π.Α.

δ) Οι ανασφάλιστοι πολίτες προσκομίζουν στις αρμόδιες υπηρεσίες των ΚΕ.Π.Α. βιβλιάριο υγείας ανασφαλιστού (ΒΥΑ), όπως αυτό προβλέπεται σε σχετική Κ.Υ.Α. Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών, Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Υγείας. Οι άποροι προσκομίζουν το βιβλιάριο απόρου. Όσοι ζητούν τη χορήγηση προνοιακού επιδόματος αναπηρίας προσκομίζουν γνωμάτευση ΚΕ.Π.Α. σε ισχύ που πιστοποιεί ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 50% , άλλως από 01/10/2015 το τυποποιημένο Ειδικό Σημείωμα (παραπεμπτικό) που

εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία της Πρόνοιας, όπως αυτό ορίζεται στο Άρθρο 1 παρ. 2 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 4

Ειδική Επιστημονική Επιτροπή – Ενιαίος Πίνακας Προσδιορισμού Ποσοστών Αναπηρίας (Ε.Π.Π.Π.Α.)

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 7 του ν.3863/2010, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συγκροτείται Ειδική Επιστημονική Επιτροπή η οποία καθορίζει με εκατοστιαία αναλογία, για όλους τους Ασφαλιστικούς Φορείς και το Δημόσιο, σε Ενιαίο Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας το ποσοστό αναπηρίας που συνεπάγεται κάθε πάθηση ή βλάβη ή σωματική ή ψυχική ή πνευματική εξασθένηση ή η συνδυασμένη εμφάνιση τέτοιων παθήσεων ή βλαβών ή εξασθενήσεων, καθώς και οι υποτροπές αυτών. Η Ειδική Επιστημονική Επιτροπή καθορίζει, επίσης, και τις παθήσεις για τις οποίες η διάρκεια της αναπηρίας των ασφαλισμένων καθορίζεται επ' αόριστον, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Η επιτροπή απαρτίζεται από:

α. Τον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως πρόεδρο,

β. Τον Γενικό Διευθυντή Κοινωνικής Ασφάλισης, με αναπληρωτή τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κύριας Ασφάλισης Μισθωτών και Ασθενείας του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

γ. Τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αναπηρίας και Ιατρικής της Εργασίας του ΙΚΑ- ΕΤΑΜ, ως μέλος, με τον αναπληρωτή του,

δ. Ένα καθηγητή Καρδιολογίας Ιατρικής Σχολής της ημεδαπής, ως μέλος, με τον αναπληρωτή του,

ε. Ένα καθηγητή Νευρολογίας Ιατρικής Σχολής της ημεδαπής, ως μέλος, με τον αναπληρωτή του,

στ. Ένα καθηγητή Ωτορινολαρυγγολογίας Ιατρικής Σχολής της ημεδαπής, ως μέλος, με τον αναπληρωτή του,

ι. Ένα καθηγητή Οφθαλμολογίας της Ιατρικής Σχολής της ημεδαπής, ως μέλος, με τον αναπληρωτή του,

ια. Ένα ιατρό παθολόγο προερχόμενο από το Ειδικό Σώμα Ιατρών Υγειονομικών Επιτροπών, ως μέλος, με αναπληρωτή ένα ιατρό πνευμονολόγο προερχόμενο από το Ειδικό Σώμα Ιατρών Υγειονομικών Επιτροπών,

ιβ. Ένα ιατρό ορθοπεδικό, προερχόμενο από το Ειδικό Σώμα Ιατρών Υγειονομικών Επιτροπών, ως μέλος, με αναπληρωτή ένα ιατρό ρευματολόγο προερχόμενο από το Ειδικό Σώμα Ιατρών Υγειονομικών Επιτροπών,

ιγ. Ένα ιατρό χειρουργό από το Ειδικό Σώμα Ιατρών Υγειονομικών Επιτροπών, ως μέλος, με αναπληρωτή έναν ιατρό ουρολόγο προερχόμενο από το Ειδικό Σώμα Ιατρών Υγειονομικών Επιτροπών,

ιδ. Ένα ιατρό εργασίας, ως μέλος, με τον αναπληρωτή του,

ιε. Ένα ιατρό παιδοψυχίατρο που εργάζεται στις δομές αναπηρίας ως μέλος, με τον αναπληρωτή του,

ιστ. Ένα εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑΜΕΑ), ως μέλος, με τον αναπληρωτή του,

ιζ. Ένα ιατρό της Ελληνικής Ιατρικής Εταιρείας Αναπηρίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (Ε.Λ.Ι.Ε.Α.Κ.Α.Π.), με ειδικότητα ψυχιάτρου, ως μέλος, με τον αναπληρωτή του, ομοίως,

Η Ειδική Επιστημονική Επιτροπή δύναται να συγκροτεί ομάδες εργασίας επιστημόνων που ασχολούνται με την αναπηρία προς υποβοήθηση του έργου της.»

2. Στο άρθρο 7 του ν.3863/2010 προστίθενται παράγραφοι 3 και 4 ως εξής :

«3.Ο Ενιαίος Πίνακας Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας καθώς και οι παθήσεις για τις οποίες η διάρκεια της αναπηρίας των ασφαλισμένων καθορίζεται επ' αόριστον, αναθεωρούνται κάθε φορά, ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Αναπηρίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και των καθ' ύλην αρμοδίων Υπουργών και ύστερα από γνώμη της Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής.

Η λειτουργία της Επιτροπής διέπεται από τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.».

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται :

Η δεύτερη και η τρίτη υποπαράγραφος της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν.3846/2010, από τη φράση «Με απόφαση του Υπουργού...» έως τη φράση «....παθήσεων».

Άρθρο 5

Θέματα Ιατρών του Ειδικού Σώματος Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α.

Το εδάφιο α' της παρ.4 του άρθρου 10 του ν.3812/2009 (Α' 234) αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Οι ιατροί του Ειδικού Σώματος Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α.»

Άρθρο 6

Εκπροσώπηση Ε.Σ.Α.με.Α. και Α.Γ.Σ.Σ.Ε. στο Δ.Σ. του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

1. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγρ.7 του άρθρου 77 του ν. 3996/2011 αντικαθίσταται ως εξής: «α. Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ διοικείται από δεκαεπταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από:....».

2. Η υποπερίπτωση ββ της περίπτωσης α' της παραγράφου 7 του άρθρου 77 του Ν. 3996/2011 αντικαθίσταται ως εξής: «ββ) Τρεις (3) εκπροσώπους των ασφαλισμένων που προτείνονται από τη ΓΣΕΕ, με τους αναπληρωτές τους και έναν εκπρόσωπο των ατόμων με αναπηρία, που προτείνεται από την ΕΣΑΜΕΑ, με τον αναπληρωτή του.»

3. Η υποπερίπτωση δδ της περίπτωσης α' της παραγράφου 7 του άρθρου 77 του ν. 3996/2011 αντικαθίσταται ως εξής : «δδ) Ένα (1) εκπρόσωπο των συνταξιούχων, που προτείνεται από την Ομοσπονδία Συνταξιούχων Ελλάδος ΙΚΑ και Επικουρικών Ταμείων Μισθωτών, με τον αναπληρωτή του και έναν εκπρόσωπο των συνταξιούχων, που προτείνεται από την Ανώτατη Γενική Συνομοσπονδία Συνταξιούχων Ελλάδος, με τον αναπληρωτή του».

Άρθρο 7

Κατάργηση της αναστολής καταβολής εξωιδρυματικού επιδόματος παραπληγίας-τετραπληγίας κατά τη νοσηλεία των δικαιούχων

Η υπ' αριθμόν Φ11321/1119/79/27.3.2013 (Β' 909) υπουργική απόφαση παύει εφεξής να ισχύει. Από τη δημοσίευση του παρόντος κάθε αντίθετη γενική ή ειδική διάταξη που αφορά στην καταβολή του εξωιδρυματικού επιδόματος παραπληγίας-τετραπληγίας καταργείται.

Άρθρο 8

Αντικατάσταση του όρου «τυφλότητα» με τον ειδικότερο όρο «αναπηρία όρασης» στην ΚΥΑ Δ29α/Φ.32/Γ.Π.οικ.10806/529

Το άρθρο 1 της ΚΥΑ Δ29α/Φ.32/Γ.Π.οικ.10806/529 (ΦΕΚ 1189/15.05.2013, τευχ. Β) αντικαθίσταται ως εξής:

«Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 της υπ' αριθμ. Π4γ/Φ.421/Φ.422/Φ.423/Φ.221/οικ.6286/1997 κοινή υπουργική απόφαση «Τροποποίηση Κ.Υ.Α. καταβολής των επιδομάτων στα τυφλά – κωφάλαλα – βαριά νοητικά καθυστερημένα άτομα και ανασφάλιστα τετραπληγικά – παραπληγικά ακρωτηριασμένα αντικαθίσταται ως εξής: «Γνωμάτευση Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) όπου θα πιστοποιείται η τυφλότητα με ποσοστό αναπηρίας από 80% και άνω».

Προκειμένου για τη χορήγηση επιδομάτων σε τυφλά άτομα και άτομα με προβλήματα όρασης, οι αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων για τα προνοιακά επιδόματα κάνουν δεκτές γνωματεύσεις των ΚΕΠΑ που πιστοποιούν οπτική αναπηρία - αναπηρία όρασης από 80% και άνω».

Άρθρο 9

Παράταση χορήγησης αναπηρικής σύνταξης

Το άρθρο 66 του ν.4144/2013 (Α' 88), όπως αυτό ισχύει μετά τη συμπλήρωσή του με την παράγραφο 2 του άρθρου 8 του ν. 4237/2014 (Α' 36), όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 141 του ν. 4251/2014 (Α' 80), αντικαθίσταται ως εξής :

«Άρθρο 66

Στις περιπτώσεις λήξης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω αναπηρίας και εφόσον εκκρεμεί στις υγειονομικές επιτροπές ΚΕ.Π.Α. ιατρική κρίση, χωρίς υπαιτιότητα των ασφαλισμένων, το δικαίωμα συνταξιοδότησής τους λόγω αναπηρίας παρατείνεται για ένα εξάμηνο, με το ίδιο ποσό που ελάμβαναν οι συνταξιούχοι πριν από τη λήξη του δικαιώματος, υπό την προϋπόθεση ότι για το δικαίωμα αυτό είχαν κριθεί από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή αναπηρίας, με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%. Εάν μετά τη γνωμάτευση των υγειονομικών επιτροπών ΚΕ.Π.Α., κριθεί ότι αυτοί οι ασφαλισμένοι είτε φέρουν μικρότερο ποσοστό αναπηρίας από το προγενεστέρως κριθέν είτε δεν φέρουν συντάξιμο ποσοστό αναπηρίας, οι αχρεωστήτως καταβληθείσες παροχές αναζητούνται άτοκα, δια συμψηφισμού, με μηνιαία παρακράτηση 20% από τις τυχόν χορηγούμενες συνταξιοδοτικές παροχές, ενώ στην περίπτωση που δεν χορηγούνται παροχές, αναζητούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. Οι ως άνω ρυθμίσεις εφαρμόζονται και για όλα τα επιδόματα που χορηγούνται λόγω αναπηρίας, όπως, ενδεικτικά, προνοιακά, βαριάς αναπηρίας, εξωιδρυματικό απολύτου αναπηρίας, καθώς και συντάξεις με αιτία την αναπηρία, όπως, ενδεικτικά, συντάξεις θανάτου σε ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά, ενώ για τον ίδιο χρόνο παρατείνεται η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη όσων εμπίπτουν στο παρόν άρθρο. Η ισχύς του άρθρου αυτού για όλα τα πρόσωπα που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του λήγει την 31.12.2015.

Άρθρο 10

Τροποποίηση του άρθρου 27 του ν.1902/1990-

1. Η περ. δ' της παραγράφου 5 του άρθρου 27 του ν.1902/1990 αντικαθίσταται ως εξής: «δ.Ο ασφαλισμένος θεωρείται ανάπηρος

ή μερικά ανάπηρος κατά την έννοια των προηγούμενων εδαφίων, έστω και εάν η πάθηση ή βλάβη ή εξασθένηση σωματική ή πνευματική είναι προγενέστερη της υπαγωγής του στην ασφάλιση, εφ' όσον όμως η μεταγενέστερη της ασφάλισης αναπηρία φθάνει τουλάχιστον το 40% της κατά περίπτωση αναπηρίας.»

2. Το άρθρο 9 του ν.3863/2010 (Α' 115) καταργείται.

Άρθρο 11

Οριστικοποίηση συντάξεων αναπηρίας

1.Οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στη νομοθεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, κατά το άρθρο 18 της υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. 57440/1938, όπως αυτή ισχύει, περί «Κανονισμού Ασφαλιστικής Αρμοδιότητας ΙΚΑ-ΕΤΑΜ» (Β' 33) για την αυτοδίκαιη οριστικοποίηση της χορηγούμενης σύνταξης λόγω αναπηρίας που ισχύουν για τους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους του, εφαρμόζονται και για τους αντίστοιχους ασφαλισμένους Φορέων, Κλάδων και Τομέων Κοινωνικής Ασφάλισης, αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εφόσον από τις καταστατικές τους διατάξεις ή άλλες διατάξεις της νομοθεσίας δεν υφίσταται σχετική πρόβλεψη.

2.Ο χρόνος συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας και η υποβολή σε εξετάσεις από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές σε χρόνο προγενέστερο της ισχύος της διάταξης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου συνυπολογίζονται για την κατά τα ανωτέρω οριστικοποίηση της σύνταξης λόγω αναπηρίας.

Άρθρο 12

Ρυθμίσεις θεμάτων ΟΓΑ περί συνοδείας ΑμεΑ δικαιούχων Λ.Α.Ε.

Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν. 3050/2002 (Α' 214) προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Οι συνταξιούχοι ΟΓΑ δικαιούχοι του Λ.Α.Ε. που λαμβάνουν προσαύξηση του ποσού της σύνταξής τους λόγω απόλυτης αναπηρίας ή τυφλότητας ή επίδομα παραπληγίας- τετραπληγίας, ή πάσχουν από νοητική αναπηρία, σύνδρομο down, εγκεφαλική παράλυση, και συμμετέχουν στα προγράμματα κοινωνικού και ιαματικού τουρισμού καθώς και στο εκδρομικό πρόγραμμα εφόσον δεν έχουν μέλη οικογένειας δικαιούχους του Λ.Α.Ε., έχουν την δυνατότητα να συνοδεύονται από τρίτο πρόσωπο, στο οποίο χορηγείται σχετικό δελτίο του Λ.Α.Ε. συμμετοχής στο ίδιο πρόγραμμα».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΙΣΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Άρθρο 13

Ειδικά κλιμάκια ελέγχου του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

1. Με απόφαση του Διοικητή του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δύναται να συγκροτούνται ειδικά κλιμάκια ελέγχου, από υπαλλήλους του Ιδρύματος. Η αρμοδιότητά τους ασκείται σε όλη τη Χώρα και διενεργούν επιτόπιους ελέγχους κοινών επιχειρήσεων και οικοδομοτεχνικών έργων για τον έλεγχο της εισφοροδιαφυγής, είτε αυτεπάγγελτα, είτε μετά από υπηρεσιακή αναφορά ή εντολή.
2. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η οργάνωση και λειτουργία των ειδικών κλιμακίων ελέγχου, ο τρόπος επιλογής των υπαλλήλων που συμμετέχουν, η κατηγορία που ανήκουν, τα προσόντα που πρέπει να διαθέτουν και κάθε σχετικό θέμα.
3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης και των εξόδων μετακίνησης που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες υπαλλήλους, οι όροι καταβολής και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 14

Παράταση ανώτατου ορίου παραμονής υπαλλήλων

Το ανώτατο όριο παραμονής των υπαλλήλων του Ε.ΥΠ.Ε.Α. του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 23 της Φ21/1639/1998 (Β' 1129) απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων «Κανονισμός Λειτουργίας Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης ΙΚΑ», όπως ισχύει, που λήγει εντός του τρέχοντος έτους, παρατείνεται μέχρι 31.12.2015

Άρθρο 15

Θέματα Διεύθυνσης της Ε.ΥΠ.Ε.Α. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ της Περιφέρειας Αττικής

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 21 της Φ21/1639/1998 (Β' 1129) απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων «Κανονισμός Λειτουργίας Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης ΙΚΑ», όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Στα Τμήματα της Διεύθυνσης της Ε.ΥΠ.Ε.Α. του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ της Περιφέρειας Αττικής προϊστάνται υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού- Λογιστικού ή ΔΕ Διοικητικών-Γραμματέων».

Άρθρο 16

Αναλογική εφαρμογή στους ΦΚΑ της παρ. 3 του άρθρου 11 του ΚΕΔΕ

Κατά την είσπραξη των απαιτήσεων των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ) εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν.δ. 356/1974 (ΚΕΔΕ), όπως ισχύει.

Άρθρο 17

Δικαιώματα ΦΚΑ μετά την υπαγωγή οφειλετών σε ρύθμιση και συμμόρφωση

1. Οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης διατηρούν το δικαίωμα και μετά τη συμμόρφωση σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής οφειλετών με χρέη άνω των 200.000 ευρώ, περιλαμβανομένων των πάσης φύσεως τόκων και προσυζητήσεων, όπως αυτά είχαν διαμορφωθεί πριν την υπαγωγή σε ρύθμιση:

α) να εγγράφουν υποθήκες σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, των συνυπόχρεων προσώπων ή των εγγυητών, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη,

β) να μην χορηγούν αποδεικτικό ενημερότητας για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος επ' αυτού, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη.

2. Οι Φορείς κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούνται να προβαίνουν σε συμψηφισμό των χρηματικών απαιτήσεων του οφειλέτη κατά του φορέα μέχρι του ύψους των οφειλών, κατά αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 83 του Κ.Ε.Δ.Ε. όπως εκάστοτε ισχύουν. Στην περίπτωση αυτή τα ποσά των χρηματικών απαιτήσεων του οφειλέτη συμψηφίζονται με τις τελευταίες δόσεις της ρύθμισης, όπως αυτές ορίζονται στην απόφαση του αρμόδιου οργάνου του ασφαλιστικού φορέα. Με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται το αρμόδιο όργανο, η διαδικασία και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 18

Υποχρέωση παροχής στοιχείων

Οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, η Τράπεζα της Ελλάδος, οι τράπεζες και γενικότερα τα δημόσια και ιδιωτικά νομικά πρόσωπα υποχρεούνται να χορηγούν στα ταμεία υποχρεωτικής επικουρικής ασφάλισης του άρθρου 36 του Ν. 4052/2012

(Α'51) κάθε στοιχείο σχετικό με την είσπραξη των προς τα Ταμεία αυτά οφειλόμενων εισφορών και τη διασφάλιση των στοιχείων των εργοδοτών και ασφαλισμένων. Τα Ταμεία επιβαρύνονται με την απαιτούμενη δαπάνη για τη χορήγηση των στοιχείων αυτών.

Άρθρο 19

Ρύθμιση για μη δέσμευση οφειλομένων εισφορών προς ΦΚΑ

Τα ποσά που κατατίθενται σε τραπεζικούς λογαριασμούς οφειλετών Φορέων Κοινωνικών Ασφάλισης και αφορούν κατά δήλωση του καταθέτη εξόφληση τμηματική ή ολική οφειλών ή εισφορών προς του Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, είναι ακατάσχετα έναντι πάντων και δεν δύνανται να αποδοθούν σε οποιοδήποτε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο πλην του ΦΚΑ, υπέρ του οποίου κατατίθενται.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ

Άρθρο 20

Ασφάλιση δημοσιογράφων γραφείων τύπου αθλητικών ομοσπονδιών

1. Δημοσιογράφοι, οι οποίοι απασχολούνται με την ιδιότητα του συντάκτη κατά κύριο επάγγελμα με σχέση εξαρτημένης εργασίας στα Γραφεία Τύπου αθλητικών ομοσπονδιών που έχουν αναγνωριστεί από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, υπάγονται υποχρεωτικά από την πρώτη ημέρα του επόμενου από τη δημοσίευση του νόμου αυτού μήνα στην ασφάλιση του Τομέα Σύνταξης Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης (Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ) και του Λογαριασμού Ανεργίας Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης του Ε.Τ.Α.Π-Μ.Μ.Ε, με την προϋπόθεση ότι έχουν συμπληρώσει πενταετή ασφάλιση στον Τομέα Σύνταξης Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης (Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ) του Ε.Τ.Α.Π-Μ.Μ.Ε και δεν είναι τακτικοί ή μόνιμοι υπάλληλοι του Δημοσίου, ν.π.δ.δ. , δημοσίων επιχειρήσεων ή Ο.Τ.Α.

2. Για την ασφάλιση των δημοσιογράφων της παρ. 1 καταβάλλεται : α) στον Τομέα Σύνταξης Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης (Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ), εργοδοτική εισφορά 7,5% και εισφορά ασφαλισμένου 8,5% , β) στον Λογαριασμό Ανεργίας Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης εισφορά 2% , η οποία βαρύνει τον εργοδότη.

3. Οι εισφορές της παρ.2 υπολογίζονται επί του συνόλου των αποδοχών των δημοσιογράφων της παρ. 1 για την συγκεκριμένη απασχόλησή τους και δεν μπορεί να είναι κατώτερες όσων προβλέπονται για τους λοιπούς ασφαλισμένους της Α' Διεύθυνσης του Ε.Τ.Α.Π-Μ.Μ.Ε.

Άρθρο 21

Θέματα ασφάλισης του Τομέα Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών (τ. ΤΑΤΤΑ)

1. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4075/2012 (Α'89) καταργείται.

2α. Η πρόσθετη εισφορά 3,6% της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 1186/1981 (Α'202), καταβάλλεται από τον επόμενο της δημοσίευσης του νόμου αυτού μήνα από όλους όσους υπάγονται στην ασφάλιση του Τομέα Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών και Θεσσαλονίκης του ΕΤΑΠ ΜΜΕ, για τη συνταξιοδότησή τους λόγω γήρατος, σύμφωνα με τις διατάξεις περί βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμαμάτων του Α.Ν 1846/1951 (Α'179).

β. Στους ασφαλισμένους τεχνικούς τύπου του Τομέα Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών και Θεσσαλονίκης του ΕΤΑΠ ΜΜΕ, παρέχεται η δυνατότητα αναγνώρισης με εξαγορά χρόνου βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμαμάτων για το διάστημα, που σύμφωνα με τις διατάξεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4075/2012, με τις κατ' εφαρμογή των διατάξεων διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4075/2012 (Α'89), διακόπηκε η παρακράτηση της ανωτέρω πρόσθετης εισφοράς, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Η εξαγορά του παραπάνω χρόνου, γίνεται για κάθε μήνα με ποσοστό εισφοράς 3,60% επί των ασφαλιστέων αποδοχών Δεκεμβρίου 2011.

Η εξόφληση του ποσού της εξαγοράς γίνεται είτε εφάπαξ εντός τριμήνου από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης αναγνώρισης, οπότε παρέχεται έκπτωση 15% είτε σε μηνιαίες δόσεις ο αριθμός των οποίων ισούται με τον αριθμό των αναγνωριζόμενων μηνών.

Σε περίπτωση συνταξιοδότησης η παρακράτηση γίνεται από τη σύνταξη.

3. Ειδικά, εφόσον οι ασφαλισμένοι στον Τομέα Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών και Θεσσαλονίκης του ΕΤΑΠ ΜΜΕ τεχνικοί τύπου δεν δικαιούνται και δεν λαμβάνουν σύνταξη από οποιονδήποτε Φορέα Κύριας Ασφάλισης ή το Δημόσιο και εκκρεμεί αίτηση συνταξιοδότησής τους από 1.1.2012 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, δικαιούνται να συνταξιοδοτηθούν νωρίτερα κατά σαράντα πέντε (45) ημέρες για κάθε έτος πληρωμής της ανωτέρω προσαύξησης, από το εκάστοτε-κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης-προβλεπόμενο όριο ηλικίας. Αυτό με συνυπολογισμό των ανωτέρω 45 ημερών για κάθε έτος πληρωμής της ανωτέρω προσαύξησης, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπολείπεται : α) των ορίων ηλικίας πλήρους και μειωμένης σύνταξης που προβλέπονται στην παράγραφο 8 του άρθρου 33 του ν. 3232/2004 (Α48) προκειμένου για

τα πρόσωπα της ίδιας παραγράφου του άρθρου 33 του ν. 3232/2004, β) των οριζόμενων, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β της παραγράφου 5 του άρθρου 48 του ν. 2084/1992 (Α 165) κατά τα έτη 1993-1997 ορίων ηλικίας, προκειμένου για τις λοιπές γυναίκες και τους άνδρες.

4. Στους ασφαλισμένους που κατέβαλλαν την ανωτέρω εισφορά και δεν συνταξιοδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις περί βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων της περ. Α του εδαφίου Β του άρθρου 28 παρ.5 του Α.Ν 1846/1951 (Α'179), όπως ισχύει αλλά σε μεγαλύτερα κατά τουλάχιστον πλήρες ένα έτος όρια ηλικίας, χορηγείται προσαύξηση στο ποσό της σύνταξης.

Τα ύψος της προσαύξησης ανά πλήρες έτος καταβολής του επασφάλιστρου, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μετά από αναλογιστική μελέτη.

Άρθρο 22

Προθεσμία για την εξαγορά χρόνου ασφάλισης όσων επαναπροσλήφθηκαν με το ν. 2190/1994

Όσοι έχουν επαναπροσληφθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν.2190/1994 (ΦΕΚ Α, 68) της παρ. 25 του άρθρου 14 του ν.2266/1994 (Α 218) και της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν.2349/1995 (Α 224) μπορούν να υποβάλουν αίτηση στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς για αναγνώριση ως συντάξιμου με εξαγορά του εκτός υπηρεσίας χρόνου, μέσα σε ένα (1) έτος από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Η αναγνώριση γίνεται σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία της παρ. 7 του άρθρου 25 του ν.2190/1994 και της υπ' αριθμ. 45/οικ.982/1995 (Β 428) απόφασης του υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 23

Θέματα ασφάλισης του πρώην Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού ΗΣΑΠ

1. Ασφαλισμένες στο ΤΣΠ-ΗΣΑΠ, που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992, οι οποίες έχουν συμπληρώσει συντάξιμο χρόνο 25 ετών μέχρι 31.12.2010 και κατά τη συμπλήρωση αυτού είναι μητέρες με ανήλικα ή ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά, δικαιούνται πλήρη σύνταξη γήρατος στο 50^ο έτος της ηλικίας τους.

2. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 144 του ν. 3655/2008 (Α 58), όπως ισχύουν, εφαρμόζονται και για τις ασφαλισμένες γυναίκες του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού ΗΣΑΠ (πρώην ΤΣΠ-ΗΣΑΠ).

3. Η ισχύς των παραγράφων 1 και 2 αρχίζει από τη δημοσίευση του ν. 3655/2008 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τα δε οικονομικά

αποτελέσματα αρχίζουν από την υποβολή της σχετικής αίτησης συνταξιοδότησης και σε καμία περίπτωση πριν την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 24

Ασφάλιση όσων συμμετέχουν σε προγράμματα του ΚΕΘΕΑ

1. . Όσοι συμμετέχουν σε προγράμματα κοινωνικής επανένταξης και επαγγελματικής εκπαίδευσης του Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.) και απασχολούνται για το σκοπό αυτό σε παραγωγικές μονάδες του ΚΕ.Θ.Ε.Α. σύμφωνα με το άρθρο 45 του π.δ. 148/2007 (Α 191), υπάγονται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. για τον κίνδυνο του ατυχήματος και, εφόσον κατά τη διάρκεια της συμμετοχής τους στα προγράμματα αυτά δεν καλύπτονται για παροχές ασθένειας σε είδος, άμεσα ή έμμεσα, από το δημόσιο ή άλλον ασφαλιστικό οργανισμό, υπάγονται και γι' αυτόν τον κίνδυνο στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.
2. Για την ασφάλιση των προσώπων της παρ. 1 για τον κίνδυνο του ατυχήματος, καταβάλλονται οι αναλογούσες εισφορές, οι οποίες υπολογίζονται σε ποσοστό 1% επί του τεκμαρτού ημερομισθίου της 12^{ης} ασφαλιστικής κλάσης και βαρύνουν το ΚΕ.Θ.Ε.Α.. Για την ασφάλισή τους για παροχές ασθένειας σε είδος, καταβάλλονται οι αναλογούσες ισχύουσες εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη, οι οποίες υπολογίζονται επί του τεκμαρτού ημερομισθίου της 12^{ης} ασφαλιστικής κλάσης και βαρύνουν επίσης το ΚΕ.Θ.Ε.Α..

Άρθρο 25

Αναγνώριση χρόνου θητείας αντιρρησιών συνείδησης ασφαλισμένων σε φορείς αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Οι ασφαλισμένοι των φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που ίσχυαν μέχρι και 31-12-2010, καθώς και όσοι θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης από 01-01-2011 και εφεξής με προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που δεν τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.3863/2010 (Α' 115), μπορούν, μετά από σχετική αίτηση, να αναγνωρίζουν ως χρόνο ασφάλισης, το χρόνο προσωρινής κράτησης ή φυλάκισης που εξέτισαν μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 2510/1997 (Α' 136) για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής ή της ανυποταξίας του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα.

- 70 -

Για την αναγνώριση και εξαγορά του χρόνου αυτού εφαρμόζονται οι διατάξεις τ Ν. 1358/1983 (Α΄ 60), όπως ισχύει.

Άρθρο 26

Τροποποίηση του ν. 1264/1982

Στον Νόμο 1264/82 (Α 79) προστίθεται άρθρο 13α με τίτλο «Εφαρμογή συστήματος απλής αναλογικής στις οργανώσεις των συνταξιούχων», με το εξής περιεχόμενο:

«Οι διατάξεις των άρθρων 10, 11, 12 και 13 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται αναλόγως στις οργανώσεις των συνταξιούχων».

Άρθρο 27

Παράταση προθεσμιών του ν.4281/2014

1. Παρατείνονται έως την 31 Οκτωβρίου 2015 οι προθεσμίες που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 220 του ν.4281/2014 (Α΄ 160) προθεσμίες.2. Παρατείνονται έως την 31 Οκτωβρίου 2015 οι προθεσμίες της παραγράφου 6 του άρθρου 220 του ν.4281/2014 που αφορούν τους εκτός Ε.Τ.Ε.Α. φορείς, τομείς και κλάδους επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης..

Άρθρο 28

Ασφάλιση πωλητών λαϊκού λαχείου

1. Καταργείται από τότε που ίσχυσε η αναστολή ισχύος της 46338/5731/16.1.1948 (Β 11) απόφασης του Υπουργού Εργασίας όπως ισχύει, η οποία προβλέπεται από την περ. ι της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν.4183/2013 (Α 186).

Τροποποιείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 16 του α.ν. 1846/1951 (Α 179), το Κεφάλαιο ΙΓ΄ του Κανονισμού Ασφάλισης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ρυθμίζεται η έναρξη ισχύος του νέου τρόπου ασφάλισης των πωλητών λαϊκού λαχείου, τα ασφαλιστέα πρόσωπα, οι καλυπτόμενοι κίνδυνοι, το ύψος και ο τρόπος υπολογισμού και καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών (ασφαλισμένου και εργοδότη), η δυνατότητα επαύξησης της εργοδοτικής εισφοράς στην περίπτωση που το ύψος αυτής δεν καλύπτει το σύνολο των ασφαλιστέων προσώπων, η αναδρομική ασφαλιστική τακτοποίηση, οι προθεσμίες καταβολής των εισφορών, η δυνατότητα απαλλαγής για μεταβατικό διάστημα από προσαυξήσεις λόγω εκπρόθεσμης καταβολής των εισφορών, ο τρόπος υπολογισμού των ημερών ασφάλισης, οι προϋποθέσεις εγγραφής και

-71-

διαγραφής στον ασφαλιστικό συνεταιρισμό, η αναστολή και διακοπή της ασφάλισης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την ασφαλιστική τακτοποίηση των πωλητών λαϊκού λαχείου.

2α. Η υπέρ του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εργοδοτική ασφαλιστική εισφορά για τα κατά την παράγραφο 1 ασφαλιζόμενα πρόσωπα ορίζεται σε ποσοστό 1% επί του ποσού της προμήθειας επί των πωλούμενων γραμματίων του Λαϊκού Λαχείου και εισπράττεται και καταβάλλεται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ από τον εκάστοτε Παραχωρησιούχο που κατέχει το αποκλειστικό δικαίωμα παραγωγής, λειτουργίας, κυκλοφορίας, προβολής και διαχείρισης των Λαϊκών Λαχείων (όπως ορίζεται στο ν. ΙΝΖ/1905 και στην αριθμ. Μ 14724/1941 Υ.Α.) που διεξάγονται επίγεια με τη χρήση Λαχνών. Ο Παραχωρησιούχος επέχει θέση εργοδότη για την εφαρμογή της νομοθεσίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Σε περίπτωση μη καταβολής ή εκπρόθεσμης καταβολής της εισφοράς αυτής επιβάλλονται στον Παραχωρησιούχο τα προβλεπόμενα από το άρθρο 27 του α.ν. 1846/1951 πρόσθετα τέλη και προσαυξήσεις, όπως ισχύει.

β. Η υπέρ του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εισφορά ασφαλισμένου βαρύνει τους ίδιους τους ασφαλισμένους και εισπράττεται και καταβάλλεται από τις Διοικήσεις των Ασφαλιστικών Συνεταιρισμών στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Η μη καταβολή των εισφορών ασφαλισμένου εντός της κατά το άρθρο 26 του α.ν. 1846/1951 οριζόμενης προθεσμίας συνεπάγεται τις προβλεπόμενες από το άρθρο 27 του νόμου αυτού κυρώσεις σε βάρος των Συνεταιρισμών.»

Άρθρο 29

Ασφάλιση στον ΟΓΑ πολιτών τρίτων χωρών

Ως κατώτερη υποχρεωτική ασφαλιστική κατηγορία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.6 του άρθρου 7 του ν.3232/2004 (Α 48), όπως ισχύει, για την ασφάλιση πολιτών τρίτων χωρών που προσκαλούνται να απασχοληθούν στην αγροτική οικονομία ή σε εκμεταλλεύσεις της παρ.1 του άρθρου 52 του ν.3518/2006 (Α 272), ορίζεται για το έτος 2015 η δεύτερη (2η) αντί της πέμπτης (5ης) ασφαλιστικής κατηγορίας, εκτός των εισφορών κλάδου υγείας, οι οποίες υπολογίζονται επί της εκάστοτε υποχρεωτικής για τους ασφαλισμένους του ΟΓΑ ασφαλιστικής κατηγορίας.

Άρθρο 30

Χορήγηση και επαναχορήγηση σύνταξης ανασφάλιστων υπερηλίκων

1. Από 1-10-2015 η μηνιαία σύνταξη ανασφάλιστων υπερηλίκων του ν. 1296/1982 (Α' 128), όπως τροποποιήθηκε από τις διατάξεις του άρθρου πρώτου, υποπαράγραφος ΙΑ.6., περίπτωση 5 του ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222 Α'), χορηγείται ή επαναχορηγείται σε όσους υποβάλουν αίτηση από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εφόσον συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

α) Έχουν συμπληρώσει το 67^ο έτος της ηλικίας τους

β) Δεν λαμβάνουν σύνταξη από οποιονδήποτε Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ή το Δημόσιο στην Ελλάδα ή το εξωτερικό μεγαλύτερη από το πλήρες ποσό της συνταξιοδοτικής παροχής, λόγω γήρατος, του άρθρου 4 του ν.4169/1961. Στην περίπτωση εγγάμων ο ή η σύζυγος δεν λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή μεγαλύτερη από το πλήρες ποσό της συνταξιοδοτικής παροχής, λόγω γήρατος, του άρθρου 4 του ν.4169/1961.

Εάν λαμβάνουν σύνταξη μικρότερη από το ποσό αυτό δικαιούνται το ποσό της διαφοράς που προκύπτει μετά την αφαίρεση του ποσού που λαμβάνουν από το ως άνω ποσό. Κατ' εξαίρεση για το χρονικό διάστημα από 1-10-2015 έως 30-9-2016 δικαιούνται το ποσό της διαφοράς που προκύπτει μετά την αφαίρεση του ποσού που λαμβάνουν από το ποσό των 260 ευρώ.

Αν το ποσό της διαφοράς είναι μικρότερο από 50€ δεν καταβάλλεται η παροχή.

Σε περίπτωση μεταβολής του ποσού της σύνταξης που λαμβάνουν από άλλο ασφαλιστικό φορέα ή το Δημόσιο, στην Ελλάδα ή το εξωτερικό οι δικαιούχοι υποχρεούνται να το δηλώσουν αμέσως στον Οργανισμό, προκειμένου να τροποποιηθεί αναλόγως το ποσό της σύνταξης που λαμβάνουν από τον ΟΓΑ.

Για όσους λαμβάνουν σύνταξη από οποιοδήποτε ασφαλιστικό φορέα του εξωτερικού, η νομισματική ισοτιμία λαμβάνεται υπόψη την 1^η εργάσιμη ημέρα του έτους κατά την χορήγηση, την επαναχορήγηση ή την τροποποίηση του ποσού της παροχής που λαμβάνουν από τον ΟΓΑ λόγω αλλαγής του ποσού της σύνταξης που λαμβάνουν από τον ασφαλιστικό φορέα του εξωτερικού.

γ) Δεν δικαιούνται σύνταξη από οποιονδήποτε Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ή το Δημόσιο στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, με εξαίρεση τις συντάξεις που χορηγούνται στους αγωνιστές Εθνικής Αντίστασης, σύμφωνα με τον ν.1813/88, όπως ισχύει.

δ) Διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα τα τελευταία δέκα (10) έτη πριν την υποβολή της αίτησης για συνταξιοδότηση και εξακολουθούν να διαμένουν κατά την διάρκεια της συνταξιοδότησής τους.

ε) Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημά τους, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 4.320 ευρώ ή, στην περίπτωση εγγάμων, το

συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο εισόδημα, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 8.640 ευρώ.

Στο εισόδημα δεν υπολογίζεται:

αα. Το ποσό που αντιστοιχεί στην αντικειμενική δαπάνη από ιδιοκατοικούμενη κύρια κατοικία μέχρι 100 τμ.

ββ. Τα προνοιακά επιδόματα ή άλλης μορφής οικονομικές ενισχύσεις που χορηγούνται σε ΑμεΑ.

γγ. Το διατροφικό επίδομα που χορηγείται στους πάσχοντες από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου και στους μεταμοσχευμένους.

2. Το ποσό της μηνιαίας παροχής ορίζεται για το χρονικό διάστημα από 1-10-2015 μέχρι 30-9-2016 σε 260 ευρώ. Από 1-10-2016 καταβάλλεται το ισχύον κατά το χρόνο αυτό πλήρες ποσό της συνταξιοδοτικής παροχής, λόγω γήρατος, του άρθρου 4 του ν.4169/1961, με την επιφύλαξη των οριζόμενων ανωτέρω στην περίπτωση β της παραγράφου 1.

3. Η εισφορά για υγειονομική περίθαλψη δεν μπορεί να είναι μικρότερη από αυτή που αντιστοιχεί στο πλήρες ποσό της σύνταξης του ανασφάλιστου υπερήλικα.

4. Για την επαναχορήγηση των συντάξεων που διακόπηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η υποβολή σχετικής αίτησης και δήλωσης παραίτησης των αιτούντων από τις ασκηθείσες ενδικοφανείς προσφυγές και των ενδίκων μέσων κατά της πράξης διακοπής της σύνταξης.

5. Ποσά συντάξεων που εισπράχθηκαν μέχρι τη διακοπή της παροχής του ανασφάλιστου υπερήλικα, όπως προβλέπονταν από τις διατάξεις της περίπτωσης 5 της υποπαραγράφου ΙΑ6 της παραγράφου ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 δεν αναζητούνται.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων καθορίζονται τα δικαιολογητικά και άλλες αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος. Εκκρεμείς αιτήσεις που δεν έχουν εξετασθεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος, εξετάζονται κατά τη διαδικασία του παρόντος.

Άρθρο 31

Κατάργηση του π.δ. 674/1979 (Α'196)

Το π.δ. 674/1979 (Α 196) καταργείται.

Άρθρο 32

Κατάργηση της αναγνώρισης χρόνου προϋπηρεσίας στον Τομέα Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΠΔΚΥ) του ΤΠΔΥ.

Οι διατάξεις του πρώην Ταμείου Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΑΔΚΥ), όπως ισχύουν, που αφορούν στην αναγνώριση και εξαγορά χρόνου προϋπηρεσίας των ασφαλισμένων στον Τομέα Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΠΔΚΥ) του Ταμείου Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΠΔΥ) κατά το μέρος που αφορούν τον Τομέα αυτό, καταργούνται. Εκκρεμείς αιτήσεις αναγνώρισης και εξαγοράς προϋπηρεσίας που έχουν υποβληθεί στο πρώην ΤΑΔΚΥ και μεταγενέστερα στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ) (πρώην ΤΕΑΔΥ -Τομέας «ΤΑΔΚΥ») και αφορούν αναγνώριση και εξαγορά προϋπηρεσίας στον Τομέα Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ, δεν εξετάζονται. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης καταργείται κάθε αντίθετη προς αυτή διάταξη που αφορά τον Τομέα Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ.

Άρθρο 33

Σύνθεση Τοπικών Διοικητικών Επιτροπών

Η παρ. ΙΑ 1.εδ.4, του άρθρου 138 του Ν. 4052/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε όλες τις συνεδριάσεις των Τοπικών Διοικητικών Επιτροπών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και του Ο.Α.Ε.Ε., μετέχουν ως μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου: α)ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης του οικείου Υποκαταστήματος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή της οικείας Περιφερειακής Διεύθυνσης του ΟΑΕΕ αντίστοιχα και β)Οι προϊστάμενοι των Τμημάτων του οικείου Υποκαταστήματος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή της οικείας Περιφερειακής Διεύθυνσης του Ο.Α.Ε.Ε. αντίστοιχα ή υπάλληλοι του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή του Ο.Α.Ε.Ε. αντίστοιχα Α' ή Β' ή Γ' Βαθμού, οι οποίοι διορίζονται με απόφαση του Διοικητή του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και του Ο.Α.Ε.Ε αντίστοιχα».

Άρθρο 34

Εναρμόνιση περιόδων αναπροσαρμογής εισφορών Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας

Στο τέλος της περίπτωσης α της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Ν. 3050/2002 προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

Κατ' εξαίρεση η αναπροσαρμογή της ανωτέρω εισφοράς θα γίνει αντί της 1/10/2017 -λήξη της τριετίας 1/10/2014 έως 30/9/2017- την

1/1/2018 σύμφωνα με το μέσο όρο του ποσοστού αύξησης των ασφαλιστικών κατηγοριών της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν.2458/1997 της τριετίας από 1/1/2015 μέχρι την 31/12/2017.

Άρθρο 35

Ένταξη των υπαλλήλων και των συνταξιούχων πρώην υπαλλήλων του ΟΓΑ, στις παροχές του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας (Λ.Α.Ε.)

1. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του Ν. 3050/2002 προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

Στις παροχές του Λ.Α.Ε. δύνανται να συμμετέχουν κατόπιν αίτησής τους, που υποβάλλεται μία φορά, οι υπάλληλοι και οι συνταξιούχοι πρώην υπάλληλοι του ΟΓΑ καθώς και τα δικαιούμενα περίθαλψη έμμεσα μέλη της οικογένειας αυτών. Η αίτηση συμμετοχής μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε μετά την παρέλευση πενταετίας

2. Στο τέλος του της περίπτωσης α της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 3050/2002 προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

Οι υπάλληλοι και οι συνταξιούχοι πρώην υπάλληλοι του ΟΓΑ που υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής στις παροχές του Λ.Α.Ε. καταβάλουν μηνιαία ατομική εισφορά το ύψος της οποίας είναι ίσο με το άθροισμα της ανώτατης μηνιαίας ατομικής εισφοράς των ασφαλισμένων του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών για τον Λ.Α.Ε. και της αντίστοιχης κρατικής επιχορήγησης.

Άρθρο 36

Κατάργηση ποινών για οφειλέτες ατομικής εισφοράς στον ΟΑΕΕ και το ΕΤΑΑ

Στο άρθρο 30 του ν. 4321/2015 προστίθενται εδάφια ως εξής:

Υποθέσεις για τις οποίες έχει ασκηθεί ποινική δίωξη τίθενται στο Αρχείο με διάταξη του αρμόδιου Εισαγγελέα. Εκκρεμή ένδικα μέσα δεν εισάγονται για συζήτηση, και αν έχουν εισαχθεί αποσύρονται από τον εισαγγελέα. Οι υποθέσεις τίθενται και στις δύο περιπτώσεις στο αρχείο».

Αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων για τις ανωτέρω παραβάσεις που δεν έχουν εκτελεστεί, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, δεν εκτελούνται. Αν άρχισε η εκτέλεσή τους διακόπτεται.

Άρθρο 37

Καταβολή σύνταξης σε οφειλέτες ασφαλιστικών εισφορών.

1. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 61 του ν.3863/2010 (Α' 115), όπως ισχύουν, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η σύνταξη καταβάλλεται από την ημερομηνία που ορίζουν οι καταστατικές διατάξεις του ασφαλιστικού φορέα ή Τομέα, αν το οφειλόμενο ποσό εισφορών δεν είναι μεγαλύτερο των πενήντα πέντε 55 μηνιαίων συντάξεων κατώτατων ορίων ανά κατηγορία σύνταξης, όπως αυτά ισχύουν κάθε φορά για κάθε ασφαλιστικό φορέα ή Τομέα και ανάλογα με τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, στα οποία περιλαμβάνεται η κύρια οφειλή, καθώς και τα πρόσθετα τέλη, οι τόκοι, οι επιβαρύνσεις και ποσά από αναγνωρίσεις χρόνων ασφάλισης, και όχι πέραν του ποσού των είκοσι πέντε (25.000) Ευρώ.

3. Τα ανωτέρω ποσά οφειλής συμψηφίζονται ή παρακρατούνται από τα ποσά των συντάξεων, σε ίσες μηνιαίες δόσεις, που δεν μπορεί να είναι περισσότερες από εξήντα (60). Η πρώτη δόση παρακρατείται από τη σύνταξη του πρώτου μήνα έναρξης του δικαιώματος συνταξιοδότησης.»

2. Η περίπτωση α της παρ. 4 του άρθρου 61 του ν. 3863/2010, όπως ισχύει, καταργείται

3. Η ανωτέρω διάταξη ισχύει για αιτήσεις που θα υποβληθούν από την ισχύ του νόμου και μετά, καθώς και για αιτήσεις που έχουν ήδη υποβληθεί και δεν έχει παρέλθει η προθεσμία των δύο μηνών που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 6 του Π.Δ 258/1983, για την καταβολή εφ' άπαξ του προβλεπόμενου ποσού, καθώς και για αιτήσεις για τις οποίες δεν έχει κοινοποιηθεί η οφειλή μέχρι την ισχύ του νόμου.

4. Κατ' εξαίρεση οι ασφαλισμένοι που υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης έως 30/9/2015 μπορούν να υπαχθούν σε ειδικό καθεστώς συμψηφισμού με αναδρομικά δικαιούμενες συντάξεις, του συνόλου της οφειλής τους ή μέρους αυτής, συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων τελών, τόκων και επιβαρύνσεων καθώς και ποσών από αναγνωρίσεις χρόνων ασφάλισης εφόσον το ποσό των αναδρομικών συντάξεων δεν επαρκεί για πλήρη συμψηφισμό της οφειλής τους.

Το υπόλοιπο ποσό της οφειλής που δεν συμψηφίζεται με αναδρομικές συντάξεις, παρακρατείται από τα ποσά των συντάξεων, σε ίσες μηνιαίες δόσεις, που δεν μπορεί να είναι περισσότερες από εξήντα (60). Η πρώτη δόση παρακρατείται αναδρομικά από τη σύνταξη του πρώτου μήνα, μετά τον συμψηφισμό.

Συνολικά, το ποσό της οφειλής που συμψηφίζεται με αναδρομικές συντάξεις καθώς και εκείνο που παρακρατείται σε μηνιαίες δόσεις από την καταβαλλόμενη σύνταξη, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Επιπλέον ποσό οφειλής καταβάλλεται εφ'άπαξ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το άρθρο 6 του π.δ. 258/1983.

Για τους ασφαλισμένους που υπάγονται στην παρούσα ρύθμιση η συνταξιοδοτική απόφαση δεν εκδίδεται πριν την πάροδο τουλάχιστον 18 μηνών από την υποβολή της αίτησης. Μέχρι να εκδοθεί από τον ασφαλιστικό φορέα ή Τομέα η οριστική συνταξιοδοτική απόφαση λαμβάνουν από την ημερομηνία που ορίζουν οι καταστατικές διατάξεις του φορέα ή Τομέα, μηνιαίως ποσό ύψους τριακοσίων εξήντα (360) ευρώ, χωρίς δικαίωμα λήψης προσωρινής σύνταξης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38 του ν.3996/2011. Το ποσό αυτό συμψηφίζεται με τις αναδρομικά δικαιούμενες συντάξεις.

Οι ασφαλισμένοι που υπάγονται στην ειδική αυτή ρύθμιση αποκτούν δικαίωμα λήψης παροχών ασθένειας. Η μηνιαία εισφορά για τον κλάδο ασθένειας υπολογίζεται επί του καταβαλλόμενου ποσού των τριακοσίων εξήντα (360) ευρώ. Μετά την έκδοση της οριστικής συνταξιοδοτικής απόφασης, η εισφορά υπέρ του κλάδου ασθένειας επανυπολογίζεται από την ημερομηνία έναρξης συνταξιοδότησης βάσει του δικαιούμενου ποσού σύνταξης και το επιπλέον ποσό εισφοράς συνυπολογίζεται στο συνολικά οφειλόμενο ποσό και συμψηφίζεται ή παρακρατείται σύμφωνα με τα οριζόμενα παραπάνω.

Με ανέκκλητη δήλωσή τους οι ασφαλισμένοι μπορούν να παραιτηθούν του δικαιώματος λήψης του ανωτέρω ποσού κατά την περίοδο αναμονής έκδοσης της οριστικής συνταξιοδοτικής απόφασης, χωρίς δικαίωμα λήψης παροχών ασθένειας.

Οι ασφαλισμένοι που υπάγονται στην παρούσα ρύθμιση συνυποβάλλουν με τη σχετική αίτηση υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν.1599/1986 για το χρόνο ασφάλισης στα οικεία ασφαλιστικά ταμεία και αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εξοφλήσουν εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών το επιπλέον ποσό οφειλής που δεν συμψηφίζεται ή παρακρατείται σύμφωνα με τα ανωτέρω οριζόμενα παραπάνω.

Εάν δεν πληρούνται οι όροι συνταξιοδότησης τα ποσά σύνταξης που έχουν καταβληθεί στους ασφαλισμένους αναζητούνται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα. Το ίδιο ισχύει και στις περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης.

Στην ανωτέρω ρύθμιση μπορούν να υπαχθούν και ασφαλισμένοι που η αίτηση συνταξιοδότησής τους έχει απορριφθεί ή έχει παρέλθει η παρέλθει η προβλεπόμενη από το άρθρο 6 του π.δ. 258/1983 δέμηνη προθεσμία για την εφάπαξ καταβολή του κατά περίπτωση προβλεπόμενου ποσού οφειλής, εφόσον υποβάλλουν νέα αίτηση έως 30/09/2015.

Άρθρο 38

Διάταξη μείωσης ασφαλιστικών εισφορών ΕΤΑΑ

1. Οι ασφαλισμένοι στον κλάδο κύριας ασφάλισης του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ) - Τομέας Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ), Τομέας Σύνταξης και Ασφάλισης

Υγειονομικών (ΤΣΑΥ), Τομέας Ασφάλισης Νομικών (ΤΑΝ) - που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο από 1/1/1993 και εφεξής, και ασφαλίζονται στους ανωτέρω Τομείς ως ελεύθεροι επαγγελματίες, μπορούν να επιλέξουν με αίτησή τους την κατάταξή τους σε μία εκ των δύο κατώτερων της υποχρεωτικής ασφαλιστικών κατηγοριών που προβλέπονται από τα π.δ. 124/1993, 126/1993 και 125/1993, και να παραμείνουν σε αυτή μέχρι 31/12/2016.

2. Κατά την υποβολή της αίτησης για υπαγωγή σε κατώτερη της υποχρεωτικής ασφαλιστική κατηγορία οι ασφαλισμένοι πρέπει να μην έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το ΕΤΑΑ ή σε περίπτωση ύπαρξης οφειλών να έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης οφειλών και να είναι ενήμεροι.

3. Η κατάταξη σε κατώτερη ασφαλιστική κατηγορία αρχίζει από την πρώτη του επόμενου έτους εντός του οποίου υποβλήθηκε η αίτηση.

Ειδικά για αιτήσεις που θα υποβληθούν εντός του 2015, είναι δυνατή η αναδρομική υπαγωγή σε κατώτερη ασφαλιστική κατηγορία από 1/1/2015. Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές που αφορούν το έτος 2015 με βάση την υποχρεωτική ασφαλιστική κατηγορία, οι υπηρεσίες των Τομέων του ΕΤΑΑ, συμψηφίζουν το επιπλέον καταβληθέν ποσό με μελλοντικές ασφαλιστικές εισφορές.

4. Οι ασφαλισμένοι παραμένουν στην κατώτερη επιλεγείσα ασφαλιστική κατηγορία εφόσον καταβάλλουν εμπρόθεσμα τις τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές και σε περίπτωση που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης δεν έχουν εκπέσει αυτής. Σε αντίθετη περίπτωση επανέρχονται αυτοδικαίως στην υποχρεωτική ασφαλιστική κατηγορία που θα υπάγονταν βάσει του χρόνου ασφάλισής τους, εφόσον δεν είχαν ασκήσει το δικαίωμα κατάταξης σε κατώτερη ασφαλιστική κατηγορία.

5. Το δικαίωμα υπαγωγής σε κατώτερη της υποχρεωτικής ασφαλιστική κατηγορία ασκείται άπαξ.

Σε περίπτωση απώλειας για οποιοδήποτε λόγο του δικαιώματος επιλογής κατάταξης σε κατώτερη ασφαλιστική κατηγορία, ο ασφαλισμένος δικαιούται να επανέλθει με νεότερη αίτησή του, για μία και μόνο φορά, κατατασσόμενος στην επιλεγείσα ασφαλιστική κατηγορία. Στην περίπτωση αυτή η υπαγωγή σε κατώτερη ασφαλιστική κατηγορία γίνεται από την πρώτη του επόμενου της υποβολής της νέας αίτησης μήνα.

6. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στους λοιπούς Τομείς των κλάδων επικουρικής ασφάλισης, ασθένειας και πρόνοιας του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ), καθώς και στην Ειδική Προσαύξηση του ΤΣΜΕΔΕ και τον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων του ΤΣΑΥ.

7. Οι ασφαλισμένοι των Τομέων των κλάδων κύριας και επικουρικής ασφάλισης, ασθένειας και πρόνοιας του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ), που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε

φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο μέχρι 31/12/1992, και ασφαλίζονται στους ανωτέρω Τομείς του ΕΤΑΑ ως ελεύθεροι επαγγελματίες, ή έμμισθοι υπόχρεοι της ειδικής προσαύξησης (ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ) καταβάλλουν από 1/1/2015 έως 31/12/2016 προς τους Τομείς τις προβλεπόμενες εισφορές, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί και ίσχυαν μέχρι 30/6/2011.

Τυχόν επιπλέον ποσά που έχουν καταβληθεί συμψηφίζονται με μελλοντικές εισφορές.

Από 1/1/2017 οι ανωτέρω ασφαλισμένοι καταβάλλουν προς τους Τομείς του ΕΤΑΑ πέραν της προβλεπόμενης από την ισχύουσα νομοθεσία ασφαλιστικής εισφοράς και την προβλεπόμενη από την παρ. 14 του άρθρου 44 του ν.3986/2011, ως ισχύει, πρόσθετη εισφορά.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από γνώμη του Δ.Σ. του ΕΤΑΑ, καθορίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

Άρθρο 39

Ταμείο Υγείας Εφημεριδοπωλών Θεσσαλονίκης

1. Οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο ασφαλισμένων του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του Τομέα Σύνταξης Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης του Κεφαλαίου Β της αρ.31720/Σ.503/1962 (Β,503) Υπουργικής Απόφασης, όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση της από την αρ.10056/31621/1914/2013 (Α΄378) Υπουργική Απόφαση, οι συνταξιούχοι του Τομέα Σύνταξης Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης και όσοι καθιστούν εφεξής συνταξιούχοι από την ημερομηνία, καθώς και τα μέλη της οικογένειάς τους, από την 1^η του δεύτερου μήνα της δημοσίευσης του παρόντος νόμου υπάγονται για παροχές περίθαλψης στον ΕΟΠΠΥ και για παροχές σε χρήμα στο Λογαριασμό σε Χρήμα του ΕΤΑΠ-ΜΜΕ και διέπονται από τις διατάξεις του Κανονισμού του κλάδου Υγείας του.
2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου, καθορίζεται το ύψος των εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη, το ύψος και είδος των λοιπών εσόδων και κατανέμεται το ποσοστό αυτών σε είδος και σε χρήμα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
3. Οι εισφορές ασφαλισμένων και συνταξιούχων εισπράττονται από το Περιφερειακό Τμήμα Ασφάλισης - Παροχών Θεσσαλονίκης και

‘

4. Το τελευταίο εδάφιο της παρ.2 του άρθρου 48 του ν.3655/2008 (Α΄58) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Το Περιφερειακό Τμήμα Ασφάλισης - Παροχών Θεσσαλονίκης ασκεί αρμοδιότητες ανάλογες με αυτές των Διευθύνσεων Ασφάλισης - Παροχών του Ταμείου για θέματα απονομής κύριας σύνταξης και εφάπαξ βοηθήματος καθώς και τις αρμοδιότητες που έχουν καθορισθεί με την αριθ. Φ80000/16644/985/2013 (Β'1714) Υπουργική Απόφαση «Σύσταση Αυτοτελούς Τμήματος Λογαριασμού Παροχών σε χρήμα του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Ε.Τ.Α.Π-Μ.Μ.Ε).

Άρθρο 40

Εργοδοτική εισφορά της ΕΡΤ υπέρ τ. ΤΣΠΕΑΘ

1. Η περίπτωση ζ της παραγράφου 1 του άρθρου 30 του π.δ. 284/1974 (Α'101), όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

«Εργοδοτική εισφορά του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων και των εργοδοτών των περιπτώσεων α', β', γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του παρόντος σε ποσοστό 7,5% επί των πάσης φύσεως μηνιαίων αποδοχών των απασχολουμένων στους εν λόγω εργοδότες και ασφαλισμένων στο Τομέα Σύνταξης Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης (τ. Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ.) του Ε.Τ.Α.Π-Μ.Μ.Ε.».

2. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1Α του άρθρου 4 του ν.δ 1344/1973 (Α΄36), όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

«β) Ποσοστό 5% υπέρ του Τομέα Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης του Ε.Τ.Α.Π-Μ.Μ.Ε.»

3. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1B του άρθρου 4 του ν.δ 1344/1973 (Α΄36), όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

«β) Ποσοστό 5% υπέρ του Τομέα Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης του Ε.Τ.Α.Π-Μ.Μ.Ε.»

Άρθρο 41

Οικογενειακά επιδόματα ΕΤΑΠ-ΜΜΕ

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 44 του π.δ. 284/1974 (Α' 101), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής: «Το ποσό της σύνταξης λόγω γήρατος ή αναπηρίας προσαυξάνεται για το σύζυγο ή τη σύζυγο κατά 58,69 € και κατά 29,35 € για κάθε άγαμο παιδί μέχρι τη συμπλήρωση του 18^{ου} έτους της ηλικίας του ή, σε περίπτωση συνέχισης των σπουδών του σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εσωτερικού ή του εξωτερικού, μέχρι τη συμπλήρωση του 24^{ου} έτους της ηλικίας του, εφόσον δεν ασκεί επάγγελμα και δε λαμβάνει σύνταξη από δική του εργασία.»

Άρθρο 42

Φορολογική ενημερότητα διοικούντων ΦΚΑ

Οι Πρόεδροι ή Διοικητές των Φ.Κ.Α. αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εξαιρούνται για τη απόκτηση φορολογικής ενημερότητας από τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 12 του ν.4174/2013 για πάσης φύσεως οφειλές προς ΦΚΑ αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προς φορείς ή κλάδους και λογαριασμούς οργανισμών κοινωνικής πολιτικής τις εισφορές των οποίων εισπράττει ή συνεισπράττει το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και φορείς του Δημοσίου που προκύπτουν από τις μεταξύ των ανωτέρω συναλλαγές.

Άρθρο 43

Ασφαλιστική ενημερότητα διοικούντων ΦΚΑ

Οι διατάξεις του άρθρου 31 του ν.4321/2015 (ΦΕΚ Α,32) καθώς και οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν.2556/1997 (Α 270) όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 69 του ν.2676/1999 (Α 1) και ισχύει μέχρι την κατάργηση του άρθρου 115 του ν. 2238/1994 (Α 151) καθώς επίσης και οποιεσδήποτε άλλες διατάξεις νόμων οι οποίες προβλέπουν ατομική και αλληλέγγυο ευθύνη φυσικών προσώπων με νομικό πρόσωπο δεν έχουν εφαρμογή για Διοικητές ή Προέδρους φορέων κοινωνικής ασφάλισης και φορέων ή κλάδων και λογαριασμών οργανισμών κοινωνικής πολιτικής τις εισφορές των οποίων εισπράττει ή συνεισπράττει το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, για τις παντός είδους οφειλές των ν.π.δ.δ. που διοικούν προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, φορείς ή κλάδους και λογαριασμούς οργανισμών κοινωνικής πολιτικής τις εισφορές των οποίων εισπράττει ή συνεισπράττει το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, που προκύπτουν από τις μεταξύ των ανωτέρω συναλλαγές. Για τα πρόσωπα αυτά, δεν εμποδίζεται η χορήγηση ασφαλιστικής ενημερότητας από την ύπαρξη οφειλών των ν.π.δ.δ. που διοικούν. Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή για τις περιπτώσεις που τα προαναφερόμενα πρόσωπα έχουν καταδικαστεί για αδικήματα από δόλο σε βάρος της περιουσίας των προαναφερόμενων ν.π.δ.δ.

Άρθρο 44

Ασφαλιστική ενημερότητα «ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ»

Στο σωματείο με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΓΟΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ», χορηγείται αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας έως τις 31.12.2015, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων, υπό την προϋπόθεση της καταβολής των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών από 1.3.2015 και της υπαγωγής σε καθεστώς ρύθμισης των καθυστερούμενων έως τις 28.2.2015 οφειλών, κατά τις διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 4321/2015, από 1.10.2015.

Άρθρο 45

Ασφάλιση απασχολούμενων σε ΙΕΚ, ΚΕΚ, Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών, Κέντρα Δία Βίου Μάθησης, Κολλέγια, Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 31 του ν.4186/2013 (Α' 193) αντικαθίσταται ως εξής: «Οι παρέχοντες εκπαιδευτικό έργο κατά κύριο επάγγελμα σε αναγνωρισμένα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.), Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών, Κέντρα Δία Βίου Μάθησης Επιπέδου 1 και 2 και Κολλέγια εφοδιασμένα με άδεια λειτουργίας εκδοθείσα από τον αρμόδιο φορέα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθώς και οι αναπληρωτές και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας του άρθρου 5 του ν.2525/1997 (Α' 188) υπάγονται στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του α.ν. 1846/1951.»

Άρθρο 46

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 19 Ιουνίου 2015

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΣΤΡΑΤΟΥΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΦΩΤΙΟΥ ΘΕΑΝΩ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

-84-

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ